Chuyện Bây Giờ Mới Kể

Người Việt tại Wichita thời 75 -78 - bài 1 - Ngày 02.03.2018

- Năm 1975

Vào khoảng hạ tuần tháng 9 năm 1975, người viết lái xe đến khu trung tâm thành phố thì thấy một hai người giống người Á châu đứng trước sân nhà. Người viết ngừng xe lại và đến thăm hỏi ... thì ra là một gia đình Việt Nam mới đến định cư được mấy ngày. Gia đình này trên 10 người, gồm 4 anh em ruột, hai anh lớn đã có vợ. Qua gia đình này được biết thông tin hãng MBPXL bảo trợ gần 40 người từ trại tị nạn đến và làm việc tại hãng này. Ngoài gia đình này, một số khác mà phần lớn ở vào tình trạng "độc-thân-tại-chỗ", cư ngụ tại khu chung cư đường New York - Matthewson. (tuy đã lập gia đình nhưng khi vội vã bỏ nước ra đi không mang theo được vợ con).

Trong số những người mới đến nói trên, người viết gặp lại người quen cũ, cùng làm việc tại tỉnh HN trước đây. Đó là anh Hồ Văn Hiệp, trước 1975 anh là Trung tá từng làm quận trưởng quận Củ Chi, sau về làm quận trưởng quận Đức Hòa.

Vì số người tạm trú tại 4 trại tị nạn còn đông (tên các trại đã viết tại email trước), trong khi đó số gia đình Mỹ, nhà thờ Mỹ, hoặc các xí nghiệp nhận định cư người tị nạn giảm dần, cho nên USCC trung ương yêu cầu các giáo phận đứng ra đón nhận người tị nạn và USCC trả lương cho nhân viên phụ trách chương trình định cư. Bởi lý do trên kể từ ngày 1.10.1975 người viết đảm nhận công tác định cư người ti nạn thuộc cơ quan USCC.

Người viết được cấp văn phòng trong trụ sở của Cơ Quan Bác Aí Công Giáo (437 N. Topeka), và để dễ bề di chuyển, người viết được phía cơ quan Red Cross thành phố cho mượn chiếc xe van để làm phương tiện hoạt động. (Gia đình người viết 4 người, được nhà thờ Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp bảo trợ - Ngày 01.07.1975 nhận việc làm phụ giúp cho chương trình hot meal dành cho người già tại Perpertual Help Center và tại Claver Center , do Red Cross tài trợ - chương trình do cơ quan Bác Ái quản lý. Đó là việc dọn dẹp vệ sinh trung tâm sau giờ hot meal để có chỗ cho các nhóm khác sinh hoạt. Ngoài ra phụ với bà thư ký Center làm các việc không tên, như chở đồ dùng cho văn phòng, quay

ronéo các bulletin ...)

Công việc định cư do USCC ấn định gồm tìm kiếm nhà cửa và tìm kiếm việc làm cho người tị nạn, tránh không đưa người tị nạn hưởng trợ cấp welfare. Về nhà cửa cho mướn vào thời gian này nhiều nhà không trang bị đồ dùng cơ bản như bộ bàn ăn, giường nằm. Còn bếp, tủ lạnh, và máy lạnh một số nhà không có vì người mướn trước đã mang đi.(máy sưởi thì nhà nào cũng đều có).

Để chuẩn bị ..., người viết nhờ bà phụ trách phòng tiếp tân và trực điện thoại tại cơ quan gửi thư đến các nhà thờ Công giáo, nhờ loan tải thông tin trên các bulletin của các nhà thờ Công giáo trong thành phố, để xin các giáo dân nếu ai có bộ bàn ghế , giường, nệm, tủ lạnh, hay bếp nấu cũ, bỏ đi không sài đến thì cho cơ quan để chuyển đến người tị nạn. Trường hợp ai có các đồ dùng nêu trên, thì có thể một là tự chuyên chở đến cơ quan, hoặc phone báo tin, thời sẽ có người đến nhận.

Trở về với nhóm người Việt mới đến, trong các cuộc gặp mặt ăn nhậu cuối tuần với nhóm "độc -thân-tại-chỗ" làm tại hãng MBPXL, nhiều nhu cầu được nêu ra, nào muốn bảo lãnh vợ con, muốn thay đổi nghề nghiệp, muốn làm hãng máy bay ... ,và về câu chuyện hãng MBPXL không cho lên thớt (cầm dao) để được lương cao cũng là nỗi ưu tư ...

Người viết cho rằng việc đầu tiên cần làm là lôi kéo được nhiều người về Wichita sinh sống thì mới có số đông dân cư, để rồi mới hy vọng có nhiều người tiếp tay vào cuộc vận động cho các nguyện vọng đã nêu ra. Vấn đề cấp thiết là vận động làm sao để hãng MBPXL cho một sô người cầm dao xẻ thịt bò, để có việc làm cho người đến sau.

Người viết chia sẻ thông tin về số người Việt cư ngụ tại Wichita tính đến 20.12.1975 là 274 người (kể cả nhóm 19 người đã kể tại email trước, bao gồm người già và trẻ em, kể cả một số gia đình bên Lutheran Social Services bảo trợ) nếu như các anh được lên thớt thì sẽ có nhiều người được nhận vào. Các anh là những người tiên phong để tạo niềm tin cho giới chủ nhân đánh giá từ tinh thần, đến năng lực làm việc của người lao động Việt Nam. Công việc cắt thịt cần nhiều người, còn công việc khác như chạy máy xay humberger, xếp thịt bỏ vô thùng, hoặc quét dọn, chẳng những cần rất ít người mà lương lại thấp hơn người cầm dao.

Một khi có nhiều người định cư tại Wichita thì mới dễ vận động các việc khác như vận động xin vô thường trú để xin vào làm tại các hãng máy bay,   hay muốn mang vợ con các anh đến Mỹ đoàn tụ thì cần nhiều người, nhiều nơi tiếp tay.   Vì "nhiều tay mới vỗ nên kêu " và vì " con không khóc, mẹ không cho bú" ngôn từ này tuy phát xuất từ Việt Nam nhưng cũng thích hợp tại nước Mỹ.

Một vài người trong nhóm hoài nghi về ý kiến của người viết ...Nhưng với người viết, chuyện nghi ngờ... là chuyện thường tình, vì sau chiến tranh niềm tin của người Việt đã bị thui chột, không tin vào các lời nói suông, không tin vào các lời hứa hẹn "ba bò chín trâu" ...mà chỉ muốn nhìn thấy việc làm thực tế, cụ thể trước mắt mà thôi.

Anh Hồ Văn Hiệp lên tiếng giới thiệu   công việc của người viết trước đây, là một dân cử gốc nhà binh, đã có kinh nghiệm vận động quần chúng trong quá khứ ... Ngoài việc mướn xe đò chở cả 100 cụ làng Việt kiều hồi hương (quận Củ Chi, tỉnh HN) về phủ Quốc Vụ Khanh   xin tiền đào kinh, còn vận động đưa dân về định cư bên kia bờ sông Vàm cỏ Đông (quận Đức Hòa, tỉnh HN).

Trước ngày lễ Giáng Sinh 1975 khoảng 7 ngày, người viết xin cha Giám Đốc Cơ quan Bác Ái (Rev. Larson) viết thiệp chúc Giáng sinh gửi đến trưởng phòng nhân viên của hãng MBPXL là Mr. Cunningham. Ngoài lời chúc còn gửi lời cám ơn ban giám đốc đã nhận nhiều người Việt vào làm việc tại hãng. Người viết cầm thiệp chúc và mua thêm hộp kẹo đến xin gặp ông Trưởng phòng Nhân viên. Người viết trao thiệp chúc Noel cho nhân viên tại phòng tiếp tân, và nhờ trao cho ông Trưởng phòng để xin gặp mặt, sau đó ông ta đồng ý gặp người viết.

Nhân dịp này người viết đề nghị ông ta cho một sô người cao, to lên thớt, nếu không được thì cho họ trở về làm công việc cũ, có thể thì cho họ làm giấy cam kết nếu có tai nạn xảy ra thì sẽ không thưa kiện hãng.

Sau đó người viết đem câu chuyện đến gặp ông Cunnningham kể lại cho nhóm anh HVHiệp nghe, kế đến nhân ngày đầu năm nhóm anh Hiệp đến gặp ban giám đốc hãng để xin cho một số người được cầm dao. Ít lâu sau thì hãng chấp thuận cho một số người cầm dao, và từ đó hãng nhận thêm nhiều người Việt.

Việc tổ chức Tết Bính Thìn 1976 người viết cũng đem ra chia sẻ với anh em nhóm này. Một vài người trong nhóm khuyên không nên tổ chức Tết, vì thấy người khác có đầy đủ vợ con thì sẽ đau khổ thêm...

Người viết chia sẻ cảm nghĩ ...trước khi phát động cuộc vận động lớn, hãy thử làm cuộc vận động nhỏ tại quê người là tổ chức Tết Bính Thìn, qua việc tổ chức Tết đầu tiên tại Wichita, để biết xem liệu có bao nhiêu người tham dự. Thành phần tham dự sẽ mời đồng bào và gia đình Mỹ bảo trợ cư ngụ khắp tiểu bang về tham dự với "covered- dish" đủ cho gia đình và người bảo trợ (nhờ bảo trợ lái xe về tham dự). Về khách mời thì sẽ mời Đức Giám Mục, bà Thị Trưởng, người phụ trách định cư USCC giáo phân Dodge City, Sister Levita, Mục sư phụ trách định cư bên Lutheran Social Services, viên chức lo hồ sơ sở welfare của người Việt, viên chức sở Job services , một sô bạn bè bên Red Cross và ký giả bên tờ Wichita Eagle-Beacon. Cơ quan cung cấp gà chiên, bột khoai tây nấu, bia và nước ngọt uống miễn phí. Cho nên ai thích thì xin mời tham dự, còn ai không thích tham dự thì ... Nếu các anh tham dự, vì các anh trong tình trạng độc thân, không cần mang theo gì cả, vì người viết đã nhờ được hơn chục gia đình cung cấp thêm thực phẩm dành cho khách mời.

Ngày Tết Bính Thìn 1976 số người tham dự rất đông, nhân cơ hội này người viết lên tiếng thông báo ai muốn tái định cư tại Wichita thì xin liên lạc về văn phòng để người viết tiện bề sắp xếp: Từ việc mướn nhà cửa, tìm kiếm đồ dùng trong nhà, và tìm kiếm việc làm.

Còn tiếp
DV